

Ἑλένη Εὐθυμιάδου

ΤΟΥ πέργον τὰ παράθυρα φλέγει τὰ χρονοταλλένια
Τοῦ Ἥλιου θαρρεῖς τὸ πρόσωπο καὶ ὡς τῇ Σελήνῃ
μὲν]

Πίσ' ἀπὸ τὰ βελούδινα κρόσσια τὰ συννεφένια
Προβάλλει μὴ ἀχροπρὶσωπη σὰ γλεκοσυροπώνει !

Νεφελοκλῶβει ὡς τῆς Ἀγῆς κάποια τρανταφυλλένια
Καὶ ἀχροσφαιμένη φορεσιὰ στοῦ πέργον τὸ μπαλκόνι
Καὶ τὸ βασίλειμα σιῇ στοῦ περνάει τῇ μαρμαρένια
Ἀλαφροῖσκιωτο ὡς Ὑψὺ καὶ μὴ παρφέρα ἀπλώνει !

Ποιὰ 'ρ' αἰ τοῦ Πέργον ἡ Νέμωφ' αὐτῇ ποῦ γλεκοτρα-
γοῦδ' αἶνε]

Καὶ τοὺς ἀντίλαλους ξεπτοῦν καὶ τὴν ἀχολογῶν
Τὰ δάση τὰ χλωρόμυρτα, τὰ μουσικοθρηνιμένα,

Ποιὰ 'ρ' αἰ ἡ Δορελάν' αὐτῇ μὲς τῆς τῶν Σειρήνων
Τὰ μουσικοπλημμύριστα τῶν βόδων καὶ τῶν κρίων ;
Ἀντὰ γροικῶ καὶ αὐτὰ θωρῶ εἰς ἀγναντεῶν... Ἐ σ' ἔ ρ α !

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΗΣΣ

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ Η ΓΛΥΠΤΙΚΗ

ΟΙ ΑΝ οχέοιν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ
καύσων μετὰ τῶν ὥραιων τεχνῶν ;
Ἐρωτήσατε τοὺς πλανωμένους κατὰ
τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἀνὰ τὰς ἀθη-
ναϊκὰς ὁδοὺς καὶ αὐτοὶ θὰ σὰς ἀ-
παντήσουν. Αὐτοὶ θὰ σὰς εἰπουν,
ὅτι ἡ ζέση εἶνε ἡ ἀποκαλύπτουσα
εἰς τὸν γλύπτην τὰ γυντὰ ἀλάβα-
στρα καὶ τὰ λευκὰ μάρμαρα καὶ τὸν

γῆγον διὰ τὸ πρόπλασμα καὶ τὸ ἐκμαγεῖον.

Οἱ περιπλανώμενοι κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας εἰς τὰς
ἀδιεξόδους τῶν Ἀθηναϊκῶν συνοικιῶν ἔχουν ἐμβραδύνει εἰς
ὄλον αὐτὸ τὸ μυστήριον τῶν σχέσεων τῆς τέχνης μετὰ τῶν
θερινῶν κανυμάτων καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν τελευταίων ἐπὶ
τῆς πρώτης. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν θέλετε νὰ καταφύγετε εἰς
τὰς ἔξωθεν πληροφορίας, περιέλθετε μόνον κατὰ τὴν ὥ-
ραν ἐκείνην τὰς ἀποκέντρους ἰδίᾳ συνοικίας καὶ θὰ ἐπι-
κοινωνήσετε μετὰ τοῦ μυστηρίου. Ἀρκεῖ νὰ ἔχετε ὀλίγον
ἀδιάκριτον τὸ βλέμμα. Καὶ ἂν ἔχετε τὸν ὀφθαλμὸν ὀλίγον
ἀδιάκριτον θὰ πεισθῇτε περὶ τῆς ἀληθείας καὶ θὰ ὁμολο-
γήσετε τότε ἀπεριφράστως, ὅτι ἡ γλυπτικὴ σπονδάζεται ἐν
Ἑλλάδι μόνον κατὰ τὸ θέρος.

Εἰσελθετε κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας εἰς τὰ ἄδυτα
τῶν ἀθηναϊκῶν συνοικιῶν, παραμερίσατε τὸ παραπέτασμα
τὸ ὑφασμένον ἀπὸ τὸν κοίτην τῶν ὁδῶν, βαδίσατε ὑπὸ
τὴν σκιάν τῶν ἑξωστῶν καὶ τῶν γείσων τῶν στεγῶν διὰ
νὰ εἰσθε πλησίον εἰς τὰ σκιαζόμενα παράθυρα, τὰ ὅποια
μένουν ἀνοιχτά, καὶ χωρὶς νὰ θέετε θὰ ἴδῃτε τὴν ζέσιν
ἀσχολουμένην εἰς τὴν γλυπτικὴν, θὰ ἴδῃτε τὸν Ἰούλιον μὲ
τὴν σμίλην λαξέοντα ἐδῶ μὲν τὴν ἀναδυομένην Ἀφρο-
δίτην, ἐκεῖ δὲ τοὺς Σατύρους καὶ τὸν Σειληρόν.

Ἐκαστον δωματίον ὁμοιάζει μὲ καλλιτεχνικὸν ἐργαστή-
ριον καὶ μὲ γειοτογραφικὸν σαλόν.

Ἀπὸ τὰ ἰσόγεια παράθυρα τῶν χαμηλῶν οἰκίσκων, τὰ
ἀνοιχτὰ εἰς τὴν μεσημβρινὴν σκιάν τὴν λείχουσιν μόλις
τὸ λιθόστρωτον, βλέπετε ἐνίοτε τοὺς νεωτέρους Ἀπόλλω-
νας καὶ τὰς νεωτέρας Ἀρτέμιδας.

Ἡ ζέση, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐνδύσκειται
εἰς τὴν μεγαλειτέραν τῆς ἔντασιν, πιέζει τοὺς προγαστρούς
Ἀθηναίους καὶ τὰς παρυσόχους Ἀτθίδας τῶν ἀποκέν-
τρων συνοικιῶν ν' ἀποκαλύπτουν γυμνὸν τὸ κάλλος εἰς τὸ
ῥῶς τῆς ἡμέρας.

Καὶ ἐνῶ διέρχεσθε ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ προνομίου τοῦ τοί-
χου, τὸ βλέμμα σας, χωρὶς νὰ τὸ θέετε, εἰσδύει ἀπὸ τὰ
ἀνοιχτὰ παράθυρα μέχρι τοῦ βάθους τοῦ δωματίου καὶ
σὰς ἀποκαλύπτει τὸν ζεστὰνόμενον κόσμον τῆς συνοικίας
ἡμιγυμνους ὄμους, γυμνους βραχίονας, ὀλογύμνους πόδας.
Καὶ καθὼς περνάτε πνευστιῶντες εἰς τὸν πνιγρὸν καύ-
σωνα, βλέπετε αἴφνης ἀπὸ ἐν παράθυρον δύο χορδοοιδεῖς
κνήμας κρεμασμένας ἔξω ἀπὸ μίαν κλίνην ἢ δύο γυναικὺς
πόδας ἀνέβασμένους εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἀερίζοντες.

Καὶ ἐνῶ προσπαθεῖτε νὰ ἐξηγήσετε τὸ φαινόμενον ἀν-
θρώπου βλέποντος μὲ τὰ πόδια καὶ βαδίζοντος ἢ σιηρι-
ζομένου μὲ τὴν κεφαλὴν, αἴφνης εἰς ἄλλο παράθυρον συ-
ραντὰτε δύο βραχίονας μὲ τὴν λευκότητα καπνοδόχου νὰ
κατακλίπουν ἄτονοι πρὸς τὰ ἔξω καὶ μίαν κεφαλὴν ἐπὶ
αὐτῶν κοιωμένης Ἀτθίδος. Καὶ ἐνῶ θαυμάζετε τοὺς δύο
μελανοὺς βραχίονας τῆς κοιωμένης καπνοδόχου ἔξαφνα
διακρίνετε τὴν αὐστηρὴν φωνὴν τῆς μητρὸς νὰ ἐπιπλήτῃ
τὴν ἡρέμα ἐπνώπιον εἰς τὸ παράθυρον μικρὰν, διότι...
θὰ τὴν μαυρίσῃ ὁ ἥλιος.

Προχωρεῖτε ἀκόμη. Τὸ μεσημβρινὸν πανόραμα ἔξακο-
λουθεῖ νὰ παρέχῃ νέας τέρψεις διὰ νέων πρωτοτύπων
σκηνογραφικῶν.

Ἐκεῖ ἀπὸ μίαν ἀνοιχτὴν εἴσοδον μίᾳς λιθοστρωμένης
αὐλῆς διακρίνετε εἰς τὸ βάθος καὶ ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος
τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βαρβάκη. Εἶνε ὁ οἰκοδομητὴς τῆς οἰ-
κίας, ὅστις κατῆλθε μὲ τὰ νυκτικὰ του διὰ νὰ φέρῃ μόνος